



Vlaanderen

is mobiliteit &
openbare werken

Vlaamse CEF2 Transport Infodag 2023

ir. Pim Bonne

16/10/2023



Medegefinancierd door
de Europese Unie



CEF2 Transport 2023: vijf openstaande oproepen

2023 CEF Transport Calls for proposals

	General Envelope Indicative Budget (EUR)	Cohesion Envelope Indicative Budget (EUR)
Projects on the Core Network For projects addressing railways, inland waterways, maritime and inland ports as well as road, rail-road terminals and multimodal logistic platforms	<u>COREGEN</u> (4 topics) 2 695 000 000	<u>CORECOEN</u> (4 topics) 2 800 000 000
Projects on the Comprehensive Network For projects addressing railways, inland waterways, maritime and inland ports as well as road, rail-road terminals and multimodal logistic platforms	<u>COMPGEN</u> (4 topics) 250 000 000	<u>COMPCOEN</u> (4 topics) 350 000 000
Smart and Interoperable Mobility For projects addressing smart and interoperable applications for transport including River Information Services, VTMS, EMSWe, ERTMS, SESAR, ITS, eFTI, DATA and New Technologies and Innovation	<u>SIMOBGEN</u> (12 topics) 400 000 000	<u>SIMOBEOEN</u> (1 topic) 150 000 000
Safe and Secure Mobility For projects addressing adapting the transport infrastructure for Union external border checks purposes, safe and secure parking infrastructure and improving transport infrastructure resilience	<u>SAFEMOBGEN</u> (3 topics) 100 000 000	<u>SAFEMOBEOEN</u> (3 topics) 150 000 000
Sustainable and Multimodal mobility For projects addressing Motorways of the Sea and multimodal passenger hubs	<u>SUSTMOBGEN</u> (2 topics) 100 000 000	
	Total: 3 545 000 000	Total: 3 545 000 000

CEF2 Transport 2023: vijf openstaande oproepen

- **Algemene enveloppe: 5 oproepen – 25 topics**
- **Overzicht met links naar de openstaande oproepen:**
https://cinea.ec.europa.eu/funding-opportunities/calls-proposals/2023-cef-transport-calls-proposals_en
- **Details van alle topics:**
https://cinea.ec.europa.eu/news-events/events/2023-cef-transport-calls-proposals-info-day-2023-10-10_en

CEF2 Transport 2023

- Voor projecten rond basisinfrastructuur is dit de laatste reeks oproepen voor deze programmaperiode.
- Voor telematica en horizontale prioriteiten volgt nog een reeks projectoproepen in 2024.
- Uiterste einddatum van nieuwe ingediende projecten **31/12/2028**. Studieprojecten mogen max. 2-3 jaar lopen, werkenprojecten max. 4-5 jaar.

CEF2 Transport 2023: een projectvoorstel voorbereiden

- Lees het werkprogramma en de oproepen zeer goed na.
- Start zo snel mogelijk met de aanmaak van een dossier in de Funding & Tenders Portal.
- Win informatie in bij de nodige nationale contactpunten m.b.t. nationale procedures en deadlines en licht je projectconcept toe.
- Vraag tijdig de nodige milieuverklaringen aan.
- Dien je projectvoorstel tijdig in bij de betrokken lidstaten voor nationale validatie.
- Deadline CINEA: **30 januari 2024, 17u.**

Algemene principes – validatie in BE

- **Afgelijnde taakverdeling met federale overheid en andere gewesten omtrent TEN-T netwerk en CEF dossiers.**
- **Overeenkomstig de gewestelijke bevoegdheden volgt Vlaanderen de CEF dossiers op rond havens, maritiem transport, waterwegen, wegen, beveiligde parkings, innovatie, infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, multimodale passagiershubs, ‘transport infrastructure resilience’, militaire mobiliteit en diverse telematicatoepassingen.**

Algemene principes – validatie in BE

- Federale overheid volgt de CEF dossiers rond spoor (incl. ERTMS) en luchtvaart (incl. SESAR) op.
contact: eufunding@mobilit.fgov.be
- Gewestoverschrijdende dossiers (veelal rond innovatie of vergroening) of aanvragen van internationale organisaties in Brussel verlopen eveneens via de federale overheid.
- CEF dossiers rond havens, waterwegen, wegen, innovatie, telematicatoepassingen, etc. met uitrol in Wallonië worden via de Service Public de Wallonie gecoördineerd.

contact: international.dgo2@spw.wallonie.be



Algemene principes – validatie in VL

- **Alle CEF projecten die uitgevoerd worden op Vlaams grondgebied dienen gevalideerd te worden door de Vlaamse overheid (aanvraagformulier MS Agreement).**
 - Validatie is te beschouwen als een aftekening ter kennisname en een bevestiging dat het project past in de beleidsvisie van de bevoegde minister.
 - Dit houdt verder geen enkel (financieel) engagement in van de Vlaamse overheid.
 - Validatie gebeurt door SG Filip Boelaert van het Departement MOW.

Algemene principes – validatie in VL

- **Projectconcept**
 - U bezorgt tegen **5 december 2023** een projectconcept.
 - Sjabloon te downloaden op onze [website](#), te bezorgen via cef@mow.vlaanderen.be
 - Begin december zal de Vlaamse project pipeline voorgelegd worden aan het kabinet van minister Peeters.
 - Zonder tegenbericht kunt u uw projectaanvraag verder uitwerken.

Algemene principes – validatie in VL

- **Volledig dossier**
 - U bezorgt tegen **16 januari 2024** het volledige dossier.
 - Let ook op de deadlines van andere betrokken landen, deze kunnen verschillen van de Vlaamse en Belgische deadline.
 - Te bezorgen via cef@mow.vlaanderen.be
 - Na screening en nazicht wordt uw dossier door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken gevalideerd.
 - Het [validatieformulier](#) dient opgeladen te worden in de Funding & Tenders Portal.

Vereiste bijlagen

- **MKBA**
- **Environmental Compliance File**
 - Informatie omtrent MER
 - Verklaring impact op Natura 2000 sites
 - Verklaring impact op waterkwaliteit (kaderrichtlijn Water)

MKBA

- **Voor projecten die werken omvatten, moet u in vele gevallen een (Engelstalige) maatschappelijke kosten-batenanalyse aanleveren.**
 - Deze omvat een MKBA en de zgn. “CBA cash flow template”
- **Projecten < € 10 miljoen mogen een vereenvoudigde MKBA aanleveren.**
- **Sommige prioriteiten zijn vrijgesteld van MKBA, waaronder alle onder “smart and interoperable mobility”.**

MKBA

- CINEA raadt aan om [DG REGIO Guide to CBA of Investment projects](#) te volgen.
- [CINEA Guide on economic appraisal for CEF-T transport projects](#).
- In Vlaanderen wordt vaak gewerkt met de [Standaardmethodiek voor MKBA van transportinfrastructuurprojecten](#).

Milieuverklaringen

- **In de “environmental compliance file” dient naleving van de Europese milieuwetgeving aangetoond te worden (werken of studies met pilootimplementatie).**
 - MER – aanleveren van bepaalde informatie
 - Natura 2000 – mogelijks verklaring van de bevoegde Vlaamse milieu-autoriteit vereist
 - Waterkwaliteit – altijd verklaring van de bevoegde Vlaamse milieu-autoriteit vereist

'MER richtlijn' (2011/92/EU)

- **Aangeven of het project al dan niet onder bijlage 1 of 2 van de richtlijn valt (veelal grotere infrastructuurprojecten).**
- **In elk geval dienen diverse documenten aangeleverd te worden ter onderbouwing en staving van de MER-status van het project.**

Climate proofing

- **Nieuwe verplichting sinds de CEF2 Transport oproepen 2023.**
- **Klimaattoetsing van (nieuwe) infrastructuurprojecten.**
- **Enkel voor MER-plichtige projecten en enkel voor (nieuwe) projecten die pas na 18/01/2023 de belangrijkste stappen uit de MER-procedure doorlopen hebben.**

Climate proofing guidance

- [Mededeling van de Commissie — Technische richtsnoeren voor de klimaattoetsing van infrastructuur in de periode 2021-2027](#)
- [Rectificatie van Mededeling van de Commissie — Technische richtsnoeren voor de klimaattoetsing van infrastructuur in de periode 2021-2027](#)

Climate proofing

- Er is overlap tussen het MER proces en het klimaattoetsingsproces.
- In Vlaanderen lijkt de handleiding [“Klimaat in MER”](#) een goed richtsnoer te zijn over hoe de discipline klimaat in de MER procedure te verankeren. Deze handleiding sluit nauw aan bij de technische richtsnoeren voor klimaattoetsing van de Europese Commissie.
- Zorg voor een duidelijke kwalitatieve beschrijving van de klimaattoetsing in application form B, § 4.3 “Social, environmental and other impacts”.

Habitat richtlijn (92/43/EEG) en Natura 2000 sites

- Impact van het project op nabijgelegen Natura 2000 sites moet worden aangetoond.
- Indien geen impact wordt verwacht, is een verklaring van de bevoegde autoriteit vereist (*environmental compliance file*, § 4).
- Indien wel impact verwacht wordt, moet u diverse documenten aanleveren ter staving van de uitgevoerde beoordeling en geplande compensatiemaatregelen.

Habitat richtlijn (92/43/EEG) en Natura 2000 sites

- **Werkwijze Natura2000 verklaring:**

Samenvattende nota over het project meesturen

- inclusief ligging t.o.v. Natura 2000 gebieden
 - Zie ook <https://natura2000.vlaanderen.be/natura-2000-gebieden>
- inclusief eigen afweging van mogelijke effecten
- contactpersoon bij wie het gehele dossier kan opgevraagd worden, indien nodig
- eigen voorstel voor ingevulde § 4 toevoegen

Habitat richtlijn (92/43/EEG) en Natura 2000 sites

- **Bevoegde autoriteit in Vlaanderen:**
Agentschap Natuur en Bos (ANB)

Contactgegevens:

aves.cd.anb@vlaanderen.be

in cc: Leni Demarest (leni.demarest@vlaanderen.be)

Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG)

- Uitspraak over gevolgen van het project op de toestand van waterlichamen, en indien van toepassing onderbouwing van de afwijking.
- In alle gevallen (wel of geen impact) is een verklaring van de bevoegde autoriteit vereist (*environmental compliance file*, § 5)

Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG)

- **Volgende ingrepen kunnen mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de toestand van waterlichamen:**
 - hydromorfologische wijzigingen
 - lozingen
 - wijzigingen aan het grondwater
- **Regelgeving en arresten: projecten die een achteruitgang veroorzaken, ook al is die tijdelijk, of het bereiken van de vooropgestelde goede toestand verhinderen, mogen niet vergund worden, tenzij de voorwaarden voor een afwijking zijn vervuld.**

Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG)

- **Het is belangrijk dat goed onderbouwd wordt dat er geen (tijdelijke) achteruitgang zal optreden, of waarom een afwijking volgens de voorwaarden van art. 4.7 gerechtvaardigd is.**
- **Bij lozingen (o.a. van bemalingswater) is het erg belangrijk dat alle voorwaarden rond water uit de omgevingsvergunning strikt worden nageleefd (om bv. een tijdelijke achteruitgang van de chemische toestand te vermijden).**



Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG)

- **Volgende twee documenten geven meer uitleg bij de begrippen en geven instructies hoe moet omgegaan worden met de bepalingen van de KRW in de context van vergunningen. Gelieve deze op te volgen bij de opmaak van de MER en Omgevingsvergunningsaanvraag van je project.**
 - [Handleiding voor initiatiefnemers, adviserende instanties en vergunningverleners \(richtsnoer, 2019\) —nl \(integraalwaterbeleid.be\)](#)
 - [Tussentijdse richtlijnen voor onderzoek naar effecten op toestand waterlichamen \(richtsnoer, 2019\) nl \(integraalwaterbeleid.be\)](#)
- **Belangrijke aanvulling bij deze documenten:** een tijdelijke achteruitgang is evenmin toegelaten (arrest van Europees Hof van Justitie van 2022).



Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG)

- **Geef steeds voldoende achtergrondinformatie en bewijsstukken mee met je aanvraag verklaring waterkwaliteit. Op basis van vage projectomschrijvingen kan de bevoegde autoriteit geen verklaring afleveren.**

Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG)

- **Bevoegde autoriteit in Vlaanderen:**
Vlaamse Milieumaatschappij, namens de
Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW)

Contactgegevens:

ciw-sec@vmm.be

in cc: Lien Eyerman (l.eyerman@vmm.be)

Aandachtspunten milieuverklaringen

- **Stuur voor ieder project aparte mails aan de bevoegde autoriteiten.**
- **Vermeld duidelijk de ligging van het project t.o.v. bv. Speciale Beschermingszones (SBZ), inclusief perceel- en adresgegevens.**
- **Geef een duidelijke motivering mee waarom er geen impact wordt verwacht op waterkwaliteit/Natura2000 sites.**

Timing: milieuverklaringen

- De vereiste milieuverklaringen dienen **uiterlijk 28 november 2023** aangevraagd te worden bij de bevoegde diensten.
 - Graag cef@mow.vlaanderen.be in cc bij de aanvragen.
 - Gelieve rekening te houden met een doorlooptijd van minstens drie weken voor aflevering van de milieuverklaringen.
 - **Harde deadline!** Geen garantie dat laattijdige aanvragen nog tijdig afgehandeld kunnen worden.

Timing: belangrijkste deadlines

Milieuverklaringen: 28/11/2023

Projectconcept: 05/12/2023

Volledig dossier: 16/01/2024

Deadline CINEA: 30/01/2024 – 17u

Bij aanlevering na bovenvermelde deadlines kan het Departement MOW niet garanderen dat het projectvoorstel tijdig de Vlaamse indieningsprocedure doorloopt.



Terugblik: CEF2 Transport 2021

- **Zeer brede respons, in totaal 18 Vlaamse dossiers ingediend**
- **Vlaanderen haalde 116 miljoen EUR CEF-T subsidie binnen**
 - Zes geselecteerde projecten (binnenvaart, RIS, C-ITS, VTS)
- **"Alles of niets", er werd niet geknipt in de aanvragen**

Terugblik: CEF2 Transport 2022

- **In totaal 8 Vlaamse dossiers ingediend**
- **Vlaanderen haalde 43,3 miljoen EUR CEF-T subsidie binnen**
 - Drie geselecteerde projecten (binnenvaart, RIS, beveiligde snelwegparking)
- **In sommige projecten werd wel geknipt in het aantal subsidiabele activiteiten.**

Lessons learned

- **Zowel in 2021 als in 2022 werd de algemene enveloppe voor projecten op het kernnetwerk met > factor 4 overbevraagd.**
 - Ook goed scorende dossiers werden niet geselecteerd.
 - Net over de drempel 15/25 volstaat niet!
 - Een (half) punt kan het verschil maken!
- **Hoge score nodig op alle vijf de evaluatiecriteria: prioriteit, maturiteit, kwaliteit, impact en katalytisch effect.**

Lessons learned

- **Wanneer je een nieuwe promotor bent, vraag op tijd je PIC-code aan, zodat deze tijdig gevalideerd kan worden.**
- **Maak een duidelijk onderscheid tussen het project (de zaken waar CEF-financiering voor wordt gevraagd) en het globale project.**
- **Technische en financiële maturiteit zijn zeer belangrijk. Zorg voor een goede onderbouwing. Geef voldoende technisch detail mee.**

Lessons learned

- **Hou rekening met de scope van de oproep.**
 - Lees het werkprogramma en de oproepen zeer goed na.
 - Verwarring over de subsidiabiliteit van *equipment* in de oproep “Inland waterways and ports – works or mixed”
 - “[FAQ](#): “(...) these are only eligible if they are **fully integrated** in, and a **minor part** of an inland waterborne infrastructure action.”
- **Identificeer in de risicoanalyse zorgvuldig alle mogelijke risico’s.**

Lessons learned

- **Heb aandacht voor de MKBA**
 - Aannames moeten voldoende onderbouwd worden.
 - Een positieve MKBA geeft het signaal dat het project levensvatbaar is zonder subsidie en er dus geen nood is aan CEF-financiering.
- **Toon de noodzaak van CEF-financiering aan en benadruk de positieve impact ervan op *stakeholder commitment* en bijkomende investeringen.**

Later nog vragen?

- **Algemeen mailadres**

cef@mow.vlaanderen.be

- **Webpagina**

[Connecting Europe Facility Transport | Vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/transport/cef)



Vlaanderen

is mobiliteit &
openbare werken

Bedankt en succes!



Medegefinancierd door
de Europese Unie